

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان

انگل دمودکس

مایت دمودکس

مایت‌های دمودکس موجودات میکروسکوپی میباشند که این موجودات در فولیکول‌های مو و غدد چربی پوست انسان زندگی می‌کنند. انگل دمودکس نور گریز بوده و شبها وقتی انسان به خواب می‌رود، فعال می‌شوند. این انگل‌ها با سرعت ۸ تا ۱۶ سانتی متر در ساعت نور حرکت کرده و به روی سطح پوست می‌آیند.

مورفولوژی (شکل ظاهری انگل)

این موجودات تنها با چشم مسلح (میکروسکوپ) قابل دیدن هستند. بسیار شبیه کرم هستند اما هشت پای کوچک دارند و طول آنها حدود یک سوم قطر مو است و بدنی نیمه شفاف دارند.

چرخه زندگی

چرخه حیات این مایت‌ها پنج مرحله است. پس از جفت‌گیری روی پوست سر، به زیر پوست سر (فولیکول مو) می‌روند و پس از دوازده ساعت تخم‌گذاری می‌کنند. هر مرحله تخم‌گذاری حدود 50 تا 60 تخم به همراه دارد که در فولیکول و غدد چربی قرار می‌گیرند و پس از حدود دو هفته به مایت‌های بالغ تبدیل می‌شوند. طول عمر این موجودات حدود سی الی نود روز است.

انواع مایت‌ها

تاکنون حدود شصت و پنج گونه از انگل مایت دمودکس شناخته شده است؛ دو گونه از این انگل‌ها در پوست انسان زندگی می‌کنند که عبارتند از:

دمودکس فولیکولرم : غالباً در میان حفره‌های فولیکول موی سر و صورت وجود دارند. محل زندگی انگل فولیکولرم در اطراف گونه‌ها، بینی، ابروها، مژه‌ها و پیشانی می‌باشد. نمی‌توان مطمئن بود که این انگل‌ها فقط روی صورت زندگی می‌کنند. بلکه می‌توان آنها را در

بازوها، سینه و گوشها هم مشاهده کرد. ولی مطمئن هستیم که توانایی نفوذ به سطح داخلی اعضای بدن را ندارند.

دمودکس برویس: درون غدد چربی پوست زندگی می‌کنند. این انگل مشابه انگل دمودکس فولیکولرم می‌باشد، با این تفاوت که در غده‌های چربی اطراف پیاز مو زندگی می‌کند. همانند اطراف چشم که باعث می‌شود فرد دچار خشکی، زبری و خارش پوست شود

دمودکس برویس نوعی انگل غدد چربی است که به طور معمول بر روی صورت از جمله اطراف گونه، بینی، چانه، پیشانی، شقیقه، مژه، ابرو، پوست سر، گردن، گوش‌ها و سایر نواحی مانند اطراف لب‌ها، داخل قفسه سینه و گاهی ممکن است در اطراف آلت تناسلی، باسن و غدد خارج رحمی نیز یافت شوند. معمولاً آلودگی با دمودکس برویس بیشتر در صورت و گردن و سینه می‌باشد ولی آلودگی دمودکس فولیکولاروم توزیع گسترده تری در سطح پوست بدن دارد.

راه های انتقال انگل های دمودکس

این انگل ها به صورت مسری بوده و از وسایل شخصی مانند حوله، شانه، برس مو، روبالشتی و یا از طریق اماکن عمومی مانند سالن های

زیبایی و آرایشگاه ها، باشگاه های ورزشی که مهمترین مناطق برای رشد انگل های دمودکس می باشند قابل انتقال هستند.

بیماری زایی انگل

- ریزش، کم پشتی و نازک شدن مو
- بروز جوش و آکنه در پوست صورت و سر
- خارش، خشکی، خشن شدن، چین و چروک و در نهایت پیری زودرس در پوست
- بروز جوش های سرسیاه
- تغییر رنگ پوست صورت
- جوش های مقاوم به درمان، بدون داشتن علائم معمولی آکنه ها مانند کومدون
- و احتمال بروز بیماری های روزاسه و بلفاریت

علائم و نشانه های انگل

به طور معمول افرادی با شرایط و خصوصیات ذیل، می توانند جزء میزبانان انگل دمودکس باشند که با هم زندگی می کنند. و برای رفع این مشکل و درمان باید به پزشک مراجعه کنند.

- موهای نازکی داشته و دچار ریزش مو باشند.
- مشکلات پوستی مانند آکنه و جوش صورت، خارش پوست و غیره باشند.
- پوست و مو آن ها چربی فراوانی داشته باشد.
- افرادی که دچار قرمزی پوست صورت هستند
- افرادی که مبتلا به فلاشینگ هستند. (افرادی که با تحریکات گرمایی یا سرمایی، استرس، مواد غذایی و نوشیدنی های تند یا داغ، رنگ پوستشان تغییر کرده و به سرخی تبدیل می شود)
- دچار خارش صبحگاهی پوست، صورت، ریزش موی ابرو و کاهش آن باشند.

تشخیص انگل

با صرف زمان چند دقیقه ای و استفاده از میکروسکوپ های نوری می توان از وجود انگل دمودکس در پوست افراد اطمینان حاصل کرد.

درمان انگل

بسیاری از مشکلات پوست سر، صورت و مو با درمان انگل دمودکس مایت از بین خواهند رفت. انگل های دمودکس معمولاً از چربی پوست و محصولات آرایشی و بهداشتی تغذیه می کنند. در صورتی که از بین بروند احتمال عود بیماری نیز وجود دارد.

راه های از بین بردن انگل دمودکس را می توان در موارد ذیل نام برد:

- شستشوی روزانه موهای صورت با شامپوی ملایم
- تمیز کردن صورت روزی دوبار با یک ترکیب غیر صابونی
- ترک عادت استفاده از پاک کننده ها و کرم های چرب
- استفاده از داروهای ضد انگل مانند محلول بنزیل بنزوات، کرم پرمترین 5 درصد، پماد سولفور، کرم کروتامیتون

آدرس مرکز :

آدرس: مازندران - ساری - کیلومتر ۱۸ خزرآباد - مجتمع دانشگاهی پیامبر اعظم (ص) - دانشکده پزشکی - مرکز تحقیقات توکسوپلاسموز

تلفکس: ۰۱۱-۳۳۵۴۳۸۹۰

ایمیل مرکز Toxo.r.c.at.mazums.ac.ir

تهیه و تنظیم : سمیرا اسدی

کارشناس مرکز تحقیقات توکسوپلاسموز